

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Український державний університет
науки і технологій**

Кафедра «Управління та адміністрування»

В авторській редакції

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ФІНАНСАМИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ**

Електронне видання

ДНІПРО
2025

УДК 658.14/.17
У 67

Упорядники:
Д. Є. Козенков, Л. О. Аніщенко

Електронне видання

Схвалено Групою забезпечення якості освітньої програми
«Бізнес-адміністрування»
D3 Менеджмент
Протокол № 1 від 02.09.2025 р.

У 67   Управління бізнес-фінансами : навчально-методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань з дисципліни для студентів спеціальності D3 Менеджмент ; освітня програма : Бізнес-адміністрування (другий магістерський рівень) заочна форма навчання / упоряд. Д. Є. Козенков , Л. О. Аніщенко ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 12 с.

Навчально-методичні рекомендації призначені для використання студентами заочної форми навчання спеціальності D3 Менеджмент; освітня програма : Бізнес-адміністрування.

Навчально-методичні рекомендації містять програмні питання до теоретичної частини курсу та практичне завдання до виконання контрольної роботи і перелік рекомендованої літератури.

Бібліогр.: 14 назв.

© Козенков Д. Є. та ін., упорядкування, 2025
© Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2025

ЗМІСТ

1. ВСТУП.....	4
2. МОДУЛЬ 1. Основи фінансового менеджменту	5
3. МОДУЛЬ 2. Вартісно-орієнтоване управління бізнесом	5
4. МОДУЛЬ 3. Стратегічні підходи до підвищення вартості бізнесу	6
5. КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	7
5.1 Виконання контрольної роботи.....	7
5.2 Теоретичні питання контрольної роботи.....	8
5.3 Практичне завдання контрольної роботи.....	10
6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	11

ВСТУП

Запропоновано програмні питання до теоретичної частини курсу та практичне завдання до виконання контрольної роботи і перелік рекомендованої літератури для студентів спеціальності D3 Менеджмент; заочної форма навчання за освітньою програмою «Бізнес-адміністрування» (другий магістерський рівень) заочної форми навчання. Опанування теоретичного базису передбачає оволодіння практичними навичками цілеспрямованої діяльності з залучення та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства для підвищення його ефективності.

Методичні вказівки призначені для здобувачів заочної форми навчання. Засвоєння дисципліни для цієї форми навчання фіксується шляхом виконання контрольної роботи та складання екзамену.

Мета викладання дисципліни «Управління бізнес-фінансами» полягає в тому, щоб навчити студентів формувати та розподіляти фінансові ресурси підприємства для максимізації його вартості та забезпечення прибутку. Це передбачає опанування студентами теоретичних основ фінансів, фінансової звітності та ринкових інструментів, а також формування практичних навичок аналізу та планування фінансової діяльності.

Процес опанування дисципліни передбачає набуття здібностей та фахових компетентностей:

- здатність розраховувати показники, що характеризують стан, формування та ефективність публічних фінансів та підприємства;
- здатність оцінювання фактичного стану фінансової системи підприємства;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема під час формування фінансового бюджету підприємства;
- здатність контролювати поточну діяльність організацій на основі оцінки поведінки витрат як фактору управлінського контролю;
- здатність працювати з абстрактними поняттями та концепціями, що є критично важливим у фінансовому аналізі;
- здатність діяти на основі етичних міркувань у фінансовій сфері.
- розуміти методики аналізу інформації для прийняття інвестиційних рішень;
- розуміти механізми та принципи оперативного управління фінансами підприємства та державного рівня.

Наведений наприкінці методичних рекомендацій перелік додаткової літератури, а також список рекомендованої літератури у кожному з трьох розділів, дозволить організувати студенту процес самостійної роботи.

МОДУЛЬ 1.

«Основи фінансового менеджменту»

Тема 1: «Поняття, цілі та завдання фінансового менеджменту в бізнесі. Фінансове середовище підприємства.»

Фінансовий менеджмент як специфічна система управління суб'єктами господарювання в умовах ринкової економіки. Основні принципи та загальна структура фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту та його основні елементи.

Рекомендована література до теми: [1,2, 3, 4].

Тема 2: «Аналіз фінансової звітності як основа управлінських рішень. Методи оцінки фінансового стану підприємства.»

Фінансова звітність як інформаційна база фінансового аналізу. Читання фінансової звітності – основа фінансового аналізу. Агрегування фінансової звітності.

Рекомендована література до теми: [2, 3, 7].

МОДУЛЬ 2.

«Вартісно-орієнтоване управління бізнесом»

Тема 3: «Концепція вартості бізнесу: ринкова капіталізація, вартість підприємства, внутрішня вартість.»

Оцінка потенціалу підприємства: основні цілі та сфери застосування. Поняття вартості та її модифікації.

Рекомендована література до теми: [5, 6].

Тема 4: «Методи оцінки бізнесу»

Дисконтування грошових потоків (DCF), мультиплікатори, метод ринкових аналогів. Економічна додана вартість (EVA) та інші показники ефективності бізнесу.

Рекомендована література до теми: [1, 5, 7, 10].

Тема 5: «Управління фінансовими ризиками та підвищення вартості компанії.»

Характеристика ризиків об'єкта фінансового управління. Сутність, цілі та завдання управління фінансовими ризиками підприємства. Функції та механізм управління фінансовими ризиками. Основні етапи процесу управління фінансовими ризиками.

Рекомендована література до теми: [2, 5, 6].

МОДУЛЬ 3

«Стратегічні підходи до підвищення вартості бізнесу»

Тема 6: «Стратегічне планування для збільшення вартості бізнесу»

Цілі стратегічного фінансового планування у створенні довгострокової вартості. Етапи стратегічного планування: аналіз середовища, визначення стратегічних цілей, оцінка варіантів розвитку. Інтеграція фінансової та корпоративної стратегії компанії.

Рекомендована література до теми: [2, 7].

Тема 7: «Управління витратами та операційною ефективністю; інвестиційне планування та управління капіталовкладеннями»

Вплив структури витрат на рентабельність та вартість бізнесу. Методики скорочення витрат без зниження конкурентоспроможності. Оптимізація операційної моделі компанії. Визначення фінансово доцільних інвестиційних проєктів. Стратегічне управління портфелем інвестицій компанії.

Рекомендована література до теми: [2, 5, 7, 10].

Тема 8: «Злиття і поглинання як стратегія підвищення вартості»

Мотиви M&A: синергія, розширення ринкової частки, доступ до нових технологій. Аналіз ризиків та факторів успіху у процесі злиття та поглинання. Вплив угод M&A на капіталізацію компанії.

Рекомендована література до теми: [2, 5, 6].

5. КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

5.1 Виконання контрольної роботи

Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни студенти зобов'язані протягом семестру виконати і до початку екзаменаційної сесії здати в деканат факультету заочної освіти індивідуальну контрольну роботу.

Контрольне завдання видається індивідуально кожному студенту з метою перевірити засвоєння теоретичної частини навчальної дисципліни та набуття практичних навиків у вирішенні поставлених задач.

Завдання на контрольну роботу видаються студентам відразу ж після прочитання настановних лекцій з дисципліни.

Виконання контрольної роботи передбачає підготовку двох програмних теоретичних питань та практичної частини, що складається з комплексного завдання. Для виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Управління бізнес-фінансами» передбачено 10 варіантів від «0» до «9». Варіанти вибираються за останнім номером залікової книжки студента.

Після вибору варіанту студент (ка) ретельно вивчає джерела інформації та список рекомендованої літератури за питаннями контрольної роботи за обраним варіантом і викладає їх в контрольній роботі дотримуючись таких вимог.

Виконується завдання на аркушах формату А4 на комп'ютері або рукописно з дотриманням вимог нормоконтролю до оформлення матеріалу.

Вимоги нормоконтролю до оформлення матеріалу:

- робота повинна бути виконана технічно і літературно грамотно: надрукована (або написана) на одній стороні аркуша формату А4;
- за рукописним способом пояснювальну записку виконують з розрахунку 30 – 35 рядків на сторінці, за машинним способом шрифтом 14 з міжрядковим інтервалом 1,5;
- текст слід писати, дотримуючись наступних розмірів полів: лівий – 30 мм, верхній та нижній – 20 мм, правий – 10 мм;
- всі лінії, букви, цифри і знаки повинні бути одного кольору (чорного, фіолетового або синього);
- абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту пояснювальної записки і дорівнювати п'яти знакам;
- сторінки нумерують арабськими цифрами і проставляють в правому верхньому кутку;
- ілюстрації і таблиці слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці;
- назва таблиці або рисунка повинна бути короткою і відображати його зміст, і пишеться з великої букви. В кінці назви таблиці або рисунка крапка не ставиться.

Титульний аркуш включається в загальну нумерацію сторінок записки але номер сторінки не проставляється, наприкінці роботи вказується перелік використаної літератури, ставиться підпис студента та дата.

Для запобігання академічного плагіату на всі використані джерела інформації мають бути посилання у тексті контрольної роботи. Всі джерела інформації, що були використані під час написання контрольної роботи, мають бути вказані в списку використаних джерел.

5.2 Теоретичні питання контрольної роботи

При виконанні теоретичної частини контрольної роботи використовується література, що рекомендована до вивчення дисципліни, а також конспекти лекцій. Обсяг не повинен перевищувати 5-7 сторінок.

Варіант 0.

1. Які основні принципи фінансового менеджменту?
2. За рахунок чого можна досягти підвищення вартості акціонерного капіталу згідно вартісного менеджменту?

Варіант 1

1. Як фінансовий менеджмент впливає на діяльність підприємства?
2. Яким чином злиття / поглинання впливає на розвиток підприємства?

Варіант 2

1. Умови, що забезпечують ефективність фінансового контролю.
2. Залишіть докладніше відповідь, у чому полягає стратегія «Розширення бізнесу».

Варіант 3

1. Надайте визначення сутності економічної категорії «фінанси». У чому полягає зв'язок і взаємодія фінансів з такими економічними категоріями, як ціна, заробітна плата, кредит?
2. Для чого визначається розрахункова величина, що відображає найбільш ймовірну на ринку ціну, згідно якої об'єкт оцінки може бути відчужений за термін експозиції об'єкта оцінки?

Варіант 4

1. Які основні ризики в фінансовому менеджменті?
2. В яких формах можуть здійснюватись інвестиції підприємства?

Варіант 5

1. Як моніторинг та контроль допомагають у фінансовому менеджменті?
2. Скільки рівнів вартості може мати компанія в конкретний період часу?

Варіант 6

1. Визначте об'єкти і суб'єкти фінансових відносин макрорівня. У чому особливості цих відносин?
2. Як угода M&A впливає на якість управління компанією та розмір її частки на ринку?

Варіант 7

1. Охарактеризуйте поняття «фінансові методи управління» та «фінансові важелі».
2. Залишіть докладніше відповідь, у чому полягає стратегія «**Збільшення прибутковості**».

Варіант 8

1. Який вид вартості використовується при здійсненні оцінки діяльності компанії?
2. Наведіть класифікацію основних типів злиття та поглинання.

Варіант 9

1. Який із заходів необхідно здійснювати для підвищення вартості компанії?
2. Яка система показників, що використовується для визначення та оцінювання вартісних показників компаній?

5.3 Практичне завдання контрольної роботи

Завдання 1:

Використовуючи дані періодичних видань з'ясувати, які саме проблеми фінансового менеджменту існують в Україні.

ОПИС ПРОБЛЕМИ	Джерело

Завдання 2:

Порушення яких вимог до складання фінансової звітності є у кожному випадку:

а) бухгалтер з обліку розрахунків з працівниками одержав інформацію про відвантаження продукції і не надав їй належної уваги;

б) фінансові звіти підприємства за поточний і минулий рік неможливо порівняти;

в) підприємство не повністю сплатило податок на прибуток, оскільки бухгалтер цього припустив помилку щодо розрахунку бази оподаткування;

г) звітність не повинна мати завищену оцінку активів і занижену оцінку зобов'язань;

д) звітна інформація не повинна містити дані, які можуть нанести збиток конкурентним позиціям підприємства.

Завдання 3:

Проведіть Кейс-аналіз підприємства на прикладі Вашого місця роботи або виберіть підприємство на Ваш розсуд.

Завдання 4:

Компанія А, виробник електроніки, планує злиття з компанією В, роздрібним продавцем електроніки. Зазначте тип злиття, проаналізуйте потенційні вигоди та ризики злиття для обох компаній, зокрема, як це може вплинути на їхні конкурентні переваги на ринку?

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дема Д. І., Дорохова Л. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир, 2018. – 320 с.
2. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ, 2019. – 520 с.
3. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
4. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
5. Фінансовий менеджмент : підручник. / П. Бечко та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
6. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств: навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.
7. Ткаченко І.П. Фінансовий аналіз: навч. посіб. - Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 346 с.
8. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс]: підручник / [А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк М. Д. Білик та ін.] ; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. — 2-ге вид., перероб. — Київ : КНЕУ, 2017. — 534, [2] с. ISBN 978–966–926–144–1

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

9. Колодяжна І. В., Борблік К. Е. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України [Електронний ресурс] // Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». 2017. Вип. 9. С. 448–453. – Режим доступу : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/77.pdf.
10. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. / І.Г. Ганечко, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. – 244 с.
11. Aravind M. Principles of Financial Management: Practice and Decisions. Viva Books Private Limited, 2019. 408 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

12. Чмутова І.М. Управління бізнес-фінансами [Електронний ресурс] // Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=2823>.
13. Інформаційний портал про фінансові інвестиції <http://investfunds.ua/>
14. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку <http://www.ufin.com.ua/>

Навчально-методичне видання

Козенков Дмитро Євгенович,
Аніщенко Людмила Олександрівна

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ФІНАНСАМИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Електронне видання

Зареєстровано НМВ УДУНТ (№ 79 від 24.10.2025)

В авторській редакції
Комп'ютерна верстка Л. О. Аніщенко

Формат 60x84 ¹/₁₆ Ум. друк. арк. 0,69. Обл.- вид. арк. 0,70.

Зам. № 118.

Видавець: Український державний університет науки і технологій
вул. Лазаряна, 2, ауд. 2216, м. Дніпро, 49010.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7709 від 14.12.2022

Адреса видавця та дільниці оперативної поліграфії:
вул. Лазаряна, 2, м. Дніпро, 49010.